
Obsah přednášek pro ženy kontrolovala v Praze policie

Obsah přednášek pro ženy kontrolovala v Praze policie

Vzdělání chtivé ženy to neměly lehké ani v českých zemích.

Počátkem roku 1844 svérázný český lékař a buditel Karel Slavoj Amerling navrhl, aby fakulty otevřely mimořádné přednášky pro ženy; měly být hlavně z praktické chemie a fyziky, z estetiky, dietetiky a zdravotnictví zaměřeného na výchovu dětí a domácí práce.

Po několika měsících dohadování úřady povolily v Praze jeden semestr po čtyřech hodinách týdně, ovšem s podmínkou, že týden co týden musí být obsah přednášek předložen policii a že zvláště k tomu ustavený dozorce bude na přednáškách bdít nad jejich bezúhonností. Této role se dlouho nechtěl nikdo ujmout, až se nakonec obětoval botanik Jan Svatopluk Presl.

Roku 1869 získala doktorát medicíny v Curychu první Ruska Naděžda Suslovová a začala praktikovat v Petrohradě. O jejím úspěchu se z novin dozvěděly dvě české dívky, Bohuslava Kecková a Anna Bayerová. Po boji s rodinou i s úřady (v Čechách tehdy dívky nemohly ani odmaturovat) se nakonec sešly na univerzitě v Curychu, kde v roce 1880 získala jako první Češka doktorát Kecková, Bayerová přešla do Bernu a promovala o rok později. Za monarchie nenašly doma odpovídající uplatnění a působily hlavně v Bosně (muslimku nesmí prohlížet cizí muž). Kecková zemřela ještě před první světovou válkou, Bayerová se doma prosadila až za války, kdy část lékařů narukovala, a po vzniku Československa.

Řádně studovat vysoké školy směly ženy v Rakousku od konce 19. století. První v českých zemích je přijala roku 1897 Filosofická fakulta v Praze, ta také v roce 1901 promovala první ženu: doktorkou filozofie se stala zooložka Marie Baborová. Kvůli tomu musel být změněn příliš "nemravný" promoční rituál - vypadl symbolický polibek, který doktorand dostával od promotora. Baborová se také jako první z dosud jmenovaných Češek provdala.

Rok na to se první plně českou doktorkou medicíny stala Anna Honzáková.

První docentkou v českých zemích se stala roku 1926 na německé lékařské fakultě v Praze dvaatřicetiletá H. Langeckerová, která byla osm let nato tamtéž jmenována první profesorkou.

První profesuru na českých technických vysokých školách získala až v roce 1954 dvašedesátiletá Julie Hamáčková na pražské Vysoké škole chemicko-technologické.